

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง กรณีศึกษาชุมชนโค้งรถไฟยมราช” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนโค้งรถไฟยมราช และแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง เป็นการศึกษาเชิงสำรวจกลุ่มประชากรตัวอย่างเป็นสมาชิกกลุ่มสวัสดิการชุมชนเมือง จำนวนทั้งสิ้น 123 คน ใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือ และวิเคราะห์ผลทางสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 55 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาประถมศึกษา อาชีพค้าขาย หาบเร่และแผงลอย รายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน และอาศัยอยู่ในชุมชนโค้งรถไฟยมราช 7 ปีขึ้นไป เป็นสมาชิกกองทุนออมทรัพย์เพื่อสวัสดิการสังคม เหตุผลในการเข้าร่วมกลุ่มสวัสดิการคือตรงกับความต้องการ/ปัญหา โดยเข้าร่วมกิจกรรม/เข้ารับการอบรม ชุมชนโค้งรถไฟยมราช มีรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองอยู่บนฐานแนวคิดที่สำคัญ 3 ฐาน คือ 1) การจัดสวัสดิการชุมชนบนฐานองค์การการเงิน ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อสวัสดิการสังคม กองทุนหมุนเวียนเพื่อการประกอบอาชีพ และกองทุนชุมชน 2) การจัดสวัสดิการชุมชนบนฐานหลักคำสอนศาสนา/อุดมการณ์ ได้แก่ กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ชาวอิสลาม และกองทุนเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน และ 3) รูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนบนฐานสวัสดิการชุมชนเมือง ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อบ้านมั่นคง ทั้งนี้สมาชิกกลุ่มสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนโค้งรถไฟยมราช ต้องการให้ชุมชนจัดสวัสดิการ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล กิจกรรมการเรียนการสอน โครงการสอนศาสนาแก่เด็กและเยาวชนทุนการศึกษา และเงินสงเคราะห์/เบี้ยยังชีพคนพิการ แนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของโค้งรถไฟยมราช ที่สำคัญที่สุดคือ การส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วม ด้านผลประโยชน์ตอบแทน ควรจัดบริการที่ตรงกับความต้องการ มีการสำรวจความพึงพอใจกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ และควรพิจารณาปรับปรุงความเหมาะสมของหลักเกณฑ์อัตราการออม/ การจ่ายเงินสมทบ/ ดอกเบี้ยเงินกู้ต่อผลประโยชน์ ด้านการประสานงาน โดยส่งเสริมให้มีการสนับสนุนทรัพยากรทั้งเงิน วัสดุอุปกรณ์ ความรู้จากองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคส่วนอื่น

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมให้การจัดสวัสดิการชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยบูรณาการความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ใช้กลไกสื่อเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างให้มีชุมชนต้นแบบในการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง พัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการและสมาชิก ให้สมาชิกทุกช่วงวัยมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา เพื่อการช่วยเหลือเกื้อกูลกันบนแนวคิด สิทธิและความเสมอภาค นำมาตรการทางการเงินการคลังมาใช้ในการจัดสวัสดิการ และควรมีการศึกษาต่อไปเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมกระบวนการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง พัฒนาการการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนต่างๆ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของคณะกรรมการกองทุน

Abstract

The study entitled “Guidelines for the Promotion of Social Welfare Services for Urban Communities: A Case of Yommarat Curved Railway Community” aims to study models of social welfare services provided for Yommarat Curved Railway Community which is an urban community and also study guidelines for the promotion of social welfare services for urban community. The study is a survey study. Sample is totally 123 persons who are members of urban community welfare group. Measures of the study were questionnaire and focus group interviews. The statistic analyses of the study were percentage, arithmetic mean and standard deviation. The results were as follows:

Most of sample was female, aged 55 years olds and over. Marital status was marriage. Education level was primary school. Occupations were vendors, hawkers and stall keepers. Income was between 5,001-10,000 baht per month. There are 1-3 members of the family located more than 7 years within Yommarat Curved Railway Community who are member of saving fund for social welfare services. The reason to participate in welfare group is aim to needed/problems. The participation in activities and training are required. Yommarat Curved Railway Community provided many types of welfare services within the community. There are 3 essential concepts. They are 1) welfare services based on financial organization such as saving group for social welfare services, financial funds for occupational and community fund group; 2) welfare services within community based on Buddhist teaching/ ideology such as cremation group for Islamic and fund for child and youth development; 3) welfare services based on welfare services within the city such as saving group for stabled home including welfare services group of Yommarat Curved Railway Community. The community should provide services from most to less respectively. They are welfare for treatment, teaching activities, Buddhist teaching project for children and youth, scholarship and money welfare services for persons with disabilities. Guideline to promote welfare service within Yommarat Curved Railway Community is participation. The promotion of participation of people in general should be follow-up and evaluation and management

transparency. The brainstorm and study on the problems and participate on community activities, substitutes benefit should be provided directly to their needed. The satisfaction and benefit and cooperation should be promote by resources for public, local administration organization and also promote exchange knowledge with other.

Recommendation in promoting welfare services within urban communities effectively, cooperation integration with all units which support in resource to maintain sustainable of welfare services within community. The community should be prototype in provide social welfare services within the city. The potential of committee and members should be developed. Member in each level should participate in development procedure in order to assist based on rights concepts and equality. Financial measurement should be applied to provide welfare and should be educated further in the form of promotion of welfare services within the city. The development on welfare services within the city and other required qualification of the committee of the funding should be met.